

УДК 338.001.36 338

Шерстюк Р.П., Кирич Н.Б., Керничний А.Я., Керничний Б.Я.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

**ГОСПОДАРСЬКА ТА ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНОСТІ
ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ**

Sherstiuk R.P., Kyrych N.B., Kernychnyj A.Ya., Kernychnyj B.Ya.

**ECONOMIC AND FINANCIAL STABILITY OF AN ENTERPRISE IN THE
SUSTAINABLE DEVELOPMENT CONTEXT OF UKRAINE**

В умовах проведення в Україні радикальної економічної реформи, питання забезпечення господарської та фінансової стабільності переробних підприємств набуває все більшого значення. Досягнення поставленої мети повинно відбуватися на основі підвищення ефективності використання всіх засобів та ресурсів у відповідності до концепції переходу України до сталого розвитку та інших програмних документів з соціально-економічного розвитку держави, пропонованих Кабінетом Міністрів України на перспективу.

Одним із засобів досягнення цієї мети є цілеспрямоване управління факторами впливу, що забезпечують економічну стабільність функціонування підприємства. Основним чинником стабілізації та джерелом нарощування виробничих можливостей, інтенсифікації суспільного виробництва є ефективне та раціональне використання ресурсів, роль яких помітно зростає в умовах державної незалежності, економічної самостійності господарюючих суб'єктів, коли залучення нових ресурсів значною мірою визначаються як наявним потенціалом, так і грамотною політикою їхнього ефективного використання. За цих обставин на особливу увагу заслуговує економія матеріальних ресурсів через їхню невідтворюваність, природну обмеженість і зростаючу вартість.

Застосування протягом минулого, посттоталітарного періоду здебільшого адміністративних методів управління негативно вплинуло на господарську та фінансову стабільність функціонування переробних підприємств. За умов розвитку ринкових відносин та використання економічних методів управління, подальшої розробки вимагають організаційно-економічний механізм забезпечення стабільного розвитку підприємств та питання вдосконалення управління, визначення впливу на його ефективність організаційних та техніко-економічних факторів. Економічні методи забезпечують поєднання інтересів держави та трудових колективів. У свою чергу, необхідність посилення впливу організаційних та техніко-економічних факторів на господарську та фінансову стабільність функціонування підприємств обумовлює актуальність досліджуваної проблеми.

В економічній літературі відсутня чітка методологія реалізації стратегії сталого розвитку підприємств. Реалізація стратегії найменш формалізована частина стратегічного управління та найбільш невизначена з точки зору забезпечення кінцевого результату.

Забезпечення стабільного розвитку підприємств не можливе без розробки та застосування організаційно-економічного механізму управління, який впливає на ці процеси. В свою чергу, сталий розвиток суспільства передбачає стабільне функціонування всіх галузей економіки, виробничої і невиробничої сфер та їх висхідний, поступальний рух. Для послідовного і логічного розгляду цих завдань ми пропонуємо програму дослідження цих проблем та проблем управління через вплив організаційно-економічних та технологічних факторів на фінансову та господарську стабільність функціонування підприємств.

На нашу думку, усі фактори, що впливають на рівень господарської і фінансової стабільності, можна поділити на дві великі групи: тактичні та стратегічні. До тактичних факторів слід віднести ті, які впливають на рівень господарсько-фінансової стабільності підприємства. До стратегічних чинників належать ті, які впливають на досягнення певного рівня господарсько-фінансової стабільності у перспективі. Крім цього, до них слід віднести помилки у стратегії управління, політиці фінансування тощо.

Потрібно зазначити, що фактори, які впливають на фінансову стійкість, можна поділити на внутрішні та зовнішні. Відповідно до цього можна визначати внутрішню та зовнішню фінансово-господарську стабільність. Внутрішня господарсько-фінансова стабільність підприємства відображає такий стан його ресурсного потенціалу, матеріально-речової та вартісної структур виробництва і таку його динаміку, за наявності якої забезпечуються стабільно високі результати господарсько-фінансового функціонування підприємства. В основі досягнення внутрішньої стабільності підприємства лежить своєчасне і гнучке управління внутрішніми та зовнішніми факторами його діяльності.

Зовнішню стабільність слід визначати на основі стабільності економічного середовища, в рамках якого здійснюються господарські операції підприємства. Вона досягається відповідним макроекономічним регулюванням ринкової економіки.

Можливе виділення так званої спадкової стабільності, що визначається наявністю певного запасу міцності, досягнутого підприємством за період його попередньої діяльності, і яка захищає від впливу несприятливих дестабілізуючих факторів.

Отже, на наш погляд, стабільним є такий господарський суб'єкт, який за рахунок використання впливу техніко-економічних факторів, власних засобів, покриває засоби, вкладені в активи (основні фонди, нематеріальні активи, обігові засоби), не допускає не виправданих ресурсних витрат дебіторської та кредиторської заборгованості, здатний забезпечити безперервність процесу виробництва та реалізації, здійснює постійне розширення й оновлення процесів виробництва, забезпечуючи вимоги концепції сталого розвитку суспільства.

Список використаних джерел:

1. Агропромисловий комплекс України: стан, тенденції та перспективи розвитку// Інформаційно аналітичний збірник. Вип.4. – К.: Інститут аграрної економіки УААН, 2000. – 66 с.
2. Андрушків Б. М., Кузьмін О. Є. Основи менеджменту: методологічні положення та прикладні механізми. – Тернопіль: Лілея, 1997. – 291 с.
3. Березін О. В. Проблеми функціонування продовольчого ринку України: Монографія. – К.: Вища школа, 2002. – 211 с.
4. Бойчик І. М. Економіка підприємства: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2002. – 480с.
5. Мельник Л. М. Розроблення системно-інтегрованого методичного підходу до оцінювання рівня досягнення сталого розвитку промислових підприємств на основі бізнес-індикаторів / Л. М. Мельник // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2017. - Т. 22, Вип. 11. - С. 136-141. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2017_22_11_29.